

POLICY

ALKOHOL & DROGER

**för personal och förtroendevalda inom
Ronneby Kommuns förvaltningar och bolag.
Ingår i kommunens personalpolitiska program.**

13/11 1997 / REVIDERAD 16/3 2000 /SK / LH /

PW

I personalgruppen ingår alla som är sysselsatta inom den kommunala verksamheten.

Ronneby Kommuns arbetsmiljö skall vara säker och stimulerande och ständigt utvecklas med hjälp av förebyggande insatser, information och utbildning. Missbruk av droger/beroendeframkallande medel (alkohol, narkotika, narkotikaklassade läkemedel samt anabola steroider) medför skadliga konsekvenser för den enskilde, på arbetsmiljön samt ytterst en kvalitetsförsämring på våra tjänster.

MÅL

- ◆ En alkohol- och drogfri arbetsplats med hälsa, miljö och säkerhet i fokus.
- ◆ Att förebygga och tidigt upptäcka missbruksproblem.
- ◆ Att effektivt rehabilitera anställd som har missbruksproblem.

GRUNDREGLER

- ◆ Att markera konsekvenserna av konsumtion på fritiden som inverkar på arbetsprestationen.
- ◆ Chef som vet om, eller misstänker, att en anställd har eller är på väg att få alkohol drogproblem skall omgående ta upp detta i ett personligt samtal med den berörde.
- ◆ Det är inte tillåtet att vara påverkad av eller att inta alkohol/droger under arbetstid.
- ◆ Den som är alkohol/drogpåverkad eller luktar alkohol på arbetsplatsen skall omedelbart, på chefens initiativ, avvisas från arbetsplatsen och under betryggande former skickas hem.
- ◆ Närmaste chef, om möjligt tillsammans med fackligt ombud, har att avgöra om den anställde är påverkad. Arbetsledarens bedömning gäller. Vid olika uppfattningar skall den anställde erbjudas att med alkohol/drogtest påvisa sin drogfrihet.
- ◆ Alkoholförtäring på kommunens bekostnad får ej förekomma på arbetstid, utom vid viss extern representation där restriktivitet skall råda. Alkoholfria alternativ skall erbjudas. På icke arbetstid, t ex vid personalsociala aktiviteter, sker ev alkoholförtäring på egen bekostnad.

MEDEL

- ◆ Förebyggande insatser = utbildning och information
- ◆ Entydiga handlingsregler = rättigheter, skyldigheter och förbud
- ◆ Klar arbetsfördelning (chef, personalsamordnare, facklig organisation)
- ◆ Arbetsplatsprogram som upprättas av och anpassas till respektive arbetsplats med policyn som grund

VILKA SIGNALER BÖR VI UPPMÄRKSAMMA?

Den dag någon kommer alkohol/drogpåverkad till arbetet har missbruket gått alltför långt. Reagera i tid!

Tidiga varningssignaler då det är hög tid att börja vidta åtgärder kan vara:

- ◆ Upprepad korttidsfrånvaro, särskilt i anslutning till helger och fridagar
- ◆ Svårigheter att passa arbetstider
- ◆ Semester eller annan ledighet med extremt kort varsel
- ◆ Minskat intresse för arbetet
- ◆ Koncentrationssvårigheter
- ◆ Ojämn arbetsprestation
- ◆ Smålögner och undanflykter inför chef och arbetskamrater
- ◆ Sociala problem under fritiden, som t ex fylleriförseelser och körkortsindragning

VAD GÖR DU SOM ARBETSKAMRAT NÄR NÅGON ÄR PÅVERKAD PÅ ARBETET?

Oftast är det arbetskamraterna som först uppmärksammar om någon på arbetsplatsen börjar få problem med alkohol/droger. Uppträder någon påverkad är det viktigt att Du reagerar snabbt. Arbetsplatsen skall vara fri från alkohol och droger. Ju längre tiden går desto svårare är det att få kamraten ur sitt missbruk.

Du skall därför:

- ◆ Reagera tidigt
- ◆ Kontakta din chef omgående
- ◆ Aldrig blunda och ”skydda” en arbetskamrat. Det är en arbetskamrat och medmänniska det gäller. Han/hon behöver hjälp
- ◆ Aldrig ”släta över”. I stället skall din arbetskamrat ta konsekvenserna av sitt beteende
- ◆ Tala om att *du bryr dig om*. Var öppen och tala om problemet

ÅTGÄRDSPLAN/KONTRAKT

Om det vid bl a chefssamtal kan konstateras ett alkohol/drogberoende, och om den anställda så medger, skall en åtgärdsplan/kontrakt upprättas i samråd med den anställda.

I åtgärdsplanen/kontraktet skall det klart framgå vilka överenskommelser och åtaganden som man enats om, t ex daglig kontakt med lämplig vårdenhet, uppföljning varje månad på arbetsplatsen tillsammans med arbetsledning och fack, ev kontakt-/stödperson. Grunden för åtgärdsplanen/kontraktet skall alltid vara den anställdes motivation och förutsättning för att vilja ändra sin livssituation.

Det är viktigt att försöka få den anställda att förstå att missbruket är ett problem som inte bara berör hans egen utan också arbetskamraternas situation.

Vid återgång i arbete, efter en tids frånvaro, måste arbetsplatsen informeras och förberedas. Återkomsten skall på alla sätt stödjas av både chef och arbetskamrater.

REHABILITERINGSUTREDNING

Arbetsgivarens ansvar för rehabilitering (enligt lag) innebär att närmaste chef vid upprepad korttidssjukfrånvaro (6 gånger under den senaste 12-månadersperioden), eller vid långtidssjukskrivning (sjuk mer än 4 veckor), eller då den anställda själv begär det, ansvarar för att en rehabiliteringsutredning görs tillsammans med den anställda. Målet

skall alltid vara att den anställda bör vara kvar på sin arbetsplats.

ARBETSPLATSPROGRAM

Varje arbetsplats skall utifrån alkohol/drogpolicyn utarbeta sitt eget arbetsplatsprogram. I programmet skall klart framgå hur vi agerar på vår arbetsplats när någon arbetskamrat är påverkad på arbetet eller börjat få andra problem med alkohol/droger. Arbetsplatsprogrammet skall vara en del i internkontrollen av arbetsmiljön och skall revideras årligen.

INFORMATION OCH UTBILDNING

Syftet med all information och utbildning är att få alla att känna eget ansvar för att agera tidigt.

- ◆ Samtlig personal med personalansvar eller med underställd personal skall få
- ◆ regelbunden vidareutbildning.
- ◆ Närmaste chef har ansvar för att information och utbildning når alla anställda.
- ◆ Nyanställda med personalansvar eller med underställd personal skall genomgå utbildning inom sex månader från anställningsdagen.
- ◆ Övrig personal skall informeras om alkohol/drogpolicyn vid anställningstillfället.

Kontinuitet

Alkohol/drogpolicyn skall hållas levande via internkontrollen.

Temautbildning

Strategiska personalgrupper bör erbjudas utbildning/fortbildning i aktuella teman som t ex kvinnligt missbruk, kamratstöd och fakta om bensodiazepiner.

HJÄLP OCH VÄGLEDNING I ALKOHOL/DROGFRÅGOR

Hit kan du vända dig med förtroende om du vill ha hjälp och råd i alkohol- och andra drogfrågor.

- ◆ Din närmaste chef
- ◆ Personalsekreterarna
- ◆ Fackliga organisationer
- ◆ Företagshälsovården, Previa, tel 28990
- ◆ Kommunens alkoholmottagning, tel 184 93
- ◆ Socialkontoret, tel vxl 618000
- ◆ Ronneby vårdcentral, tel 7314 00 och Vuxenpsykiatri, tel 731620

VILL DU VETA MER?

www.drugsmart.com

www.scaa.se

www.soberkonsult.se

www.iogt.se

www.9av10.nu

www.alkoholinspektionen.se

www.can.se

www.hur-dricker-du.org

www.kvinnoforum.se

www.fhinst.se

undcp.org

Exempel på hjälp- och stödorganisationer:
--

Anonyma Alkoholister AA

Älgbacken 6 D
372 34 Ronneby
Telefon 0457-663 83

Möten (endast för nyktra alkoholister):
Tisdagar kl 19.00
Lördagar kl 16.00

Öppna möten (avsedda för anhöriga och andra intresserade):
1:a måndagen i varje månad kl 19.00

I AA råder fullständig anonymitet. Ingen insyn och inga åtaganden mellan AA och samhället i övrigt. AA bygger sin verksamhet på 12-stepsprogrammet (Minnesotamodellen).

Kontaktman Kenny Gustafsson, telefon 0455-33 04 34

Fria Sällskapet Länkarna

Drottninggatan 29
371 30 Karlskrona
Telefon 0455-159 00

Öppet alla kvällar 18.00 - 20.00. Alltså även helger och helgaftnar året runt.

Möten: varje onsdag kl 18.30 - 20.00

Verksamheten, som bedrivits sedan 1955, är baserad på länkarnas 7-punktsprogram. Vakthavande varje kväll enligt särskild vaktlista. Fullständig anonymitet råder.

Ordförande: Leif Petersson tel 0455-800 35
Kontaktman: Pål Wetterling tel 0455-819 51, tel arb 0457-140 30

IOGT-NTO

Distriktsexpeditionen
Karlskronagatan 36
Box 15, 372 21 Ronneby
Telefon 0457-157 11. Fax 0457-144 80

Utöver alternativet en drogfri miljö finns en omfattande vårdkedja; allt ifrån det egna behandlingscentrat Dagöholm och folkhögskolor till kamratstöd i de aktiva föreningarna. Förmedling av kontakter till samhälle, föreningsliv och andra aktiviteter.

Kontaktman: Charles Tiri. Telefon 0457-157 11

Blekinge Läns Nykterhetsförbund

Karlskronagatan 36
Box 15, 372 21 Ronneby
Telefon 0457-102 00. Fax 0457-144 80

Förmedling av kontakter till samhälle, helnyktert föreningsliv och andra aktiviteter.

Kontakmän: Sören Fohlström. Tel 0457-102 00
 Tomas Kyhlbäck. Tel 0457-102 00

Verdandi

Landsvägsgatan 6
371 39 Karlskrona
Telefon 0455-222 28

Medmänsklig kontaktorganisation med aktiviteter och samtal.